

דבר העורך

היכלתת
החינוכה

חברה חסידית

702

שם
דואר

כרטיסים הגרלה

432
₪

כרטיסים
12 X = 36

10
כרטיסים

216
₪

כרטיסים
12 X = 18

3
כרטיסים

120
₪

כרטיסים
12 X = 10

1
כרטיס

פרס מרכזים וינו ע"פ

פרס חנוכה

הגנת אשרי חסידים

* מנצח על כל מנוקדים

כרטיס סיור ירושלים

* מנצח על כל מנוקדים

כרטיס סיור ירושלים

* מנצח על כל מנוקדים

כרטיס סיור ירושלים

* מנצח על כל מנוקדים

1000
₪

אוסף ער

חידושי חסידים

הגרלת התקיים ה"א בשם פרטים כל חשוד א"ר חסידים

הפרטים יבואו בהמשך

מספר חסידים

02-535-0-535

מספר חסידים

02-535-0-535

מספר חסידים

02-535-0-535

מגבית 'הגרלה כהלכה'

כעת אשר אנו עומדים בזמן אשר מכריזים על שקלים, ולרגל הרחבת הפעילות שעל ידי בית המדרש 'הילכתא', בהדפסת גיליונות 'עוקם הפשט' ביומנים משתיים עשרה אלף עותקים כל שבוע, והביקוש הגדול בקרב ציבור שוחרי התורה להגדיל את מערך ההפצה של הגיליון, הרחבת שעות המענה בבית הוראה, והוספת 'שיעורי הכח' מפי הרבנים הגאונים שליט"א, חוברות הדרכה לנושאים הלכתיים. ועוד.

רבים כבר הצטרפו להיות שותפים במפעל, אולם עדיין אין הקומוץ שמביע את הארי כאשר העלות החדושה של הוצאות הגיליון ופעילות המפעל מסתכמות באלפי שקלים, וגם הצטברו חובות גדולים בסכומי עתק, ועל כן אנו יוצאים בקמפיין התרמה מיוחד, בו יוגרלו בין התורמים פרסים יקרי ערך. ומוכאן תצא הקריאה לכל אחד שמפיק תועלת מהגיליונות והשיעורים והבית הוראה וכו', לתרום ולהתרים, להגדיל תורה ולהאדירה.

עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'מאכל עם כיתוב בשבת'

'גדר מלאכת מוחק בשבת'

מחיקה דאורייתא: **המשנה** (שבת דף עג.) מונה בין ל"ט אבות ולמאכלות של מלאכה 'מוחק' על מנת לכתוב שתי אותיות, ופירש **רש"י** (ד"ל כותב ומוחק) במשך היתה מלאכת מוחק שכתבו אותיות על הקרשים, כדי לדעת מי הוא הקרש שעל ידו, ולפעמים טעו ברישום ומוחק אותו כדי לכתוב את האות הכנונה.

מחיקה דרבנן: וכתב **המרדכי** (פרק כלל גדול סימן שסט), בשם **מרה"ט מרזטנבורג**, העתיקו **הבית יוסף** ("או"ח סימן שמי), ואין איסור דאורייתא של מוחק, באסילת עוגות שכתוב עליהם אותיות ומילים ביום טוב, כי אינו מוחק על מנת לכתוב, כמפורש במשנה שרק מוחק על מנת לכתוב אסור מדאורייתא, ומכל מקום מדרבנן אין איסור מוחק אף במוחק שלא על מנת לכתוב, ובקטן אין לחוש, כפי שבמאור **בגל** (במכות קד). שקטן העושה איסור דרבנן, אין בית דין מצווים להפרישו כאשר אין תועלת לו את האיסור בידים, ולכן התינוקות אוכלים אותם ביום טוב.

מוֹתֶר: מאידך בשו"ת מהר"ש לבית הלוי (ולק או"ח סימן כו) דייק מלשון הרוקח (סימן רצ"ו) שחולק על המדריכי וסובר שאפילו מדברגן מותר לאכול ביום טוב מאכל עם כיתור, כי הביא את המנהג שנותנים לילדים הלומדים לבילי שבועות, עווגת דבש עם הכיתור, ד' אלקים נ"ד ללשון מלמדים וגו' (שעריה פרק פסוק ד, וביצה מבושלת כלפיהם עם הכיתור ויאמר אלי בן אדם בטעם תאכל ומעיד תמלא את המגלה הזאת וכו' (יחזקאל פרק ג פסוק ג), ומאכילם אותם את העוגה והביצה, ומוכיח מהם שהגירסא המאכיל את הקטן בדידים, הרי

ברכת מזל טוב, לחבר המערכת הגאון רבי יוסף שלמה בייפוס שליט"א, לרגל שמחת אירוסיו בנו החתן המופלג רבי אברהם ישעיהו נ"י, ע"ב תחי' למשפחת פרישמן בני ברק, בשעה טובה ומוצלחת, יהי רצון שיזכו לבנות בית נאמן בישראל. אמן.

שאינן איסור מוחק באכילת מאכל עם כיתוב.

1. קטן שמוחק כיתוב

שבירת עוגה: להלכה פסק הרמ"א (סימן שמ סעיף ג) כדעת המרדכי, שאסור לשבור עוגה שכתוב עליה כמין אותיות אפילו שכוונתו רק לאכילה, משום שהוא מוחק. וכתב **המגן אברהם** (סימן שמ ס"ק ה) בשם המרדכי, שמכל מקום מותר ליתנו לתינוק, שאין כאן איסור דאורייתא כי אם איסור דרבנן, וקטן האוכל נבלות אין בית דין מצווים להפרישו, כשאינן ספיה בידים.

המתנית השקל (ס"ק ה) שואל, שהרי **המגן אברהם** עצמו כותב (סימן שמג ס"ק ג), שאסור לתת לקטן דבר מאכל של איסור, אפילו בשביל שישחק בו שמא יאכל, כי נחשב שמאכיל אותו בידים ואסור כדין ספיה בידים. השאלה קיימת גם בדברי **המשנ"ב** שכתב (סימן שמג ס"ק יד) שמותר לתת את העוגה עם הכיתוב לתינוק בשבת, וכמיתוב כתב (סימן שמג ס"ק ד) שאסור לתת לתינוק מאכל איסור לשחק בו שמא יאכלנו.

וסברת המגן אברהם יישוב הגר"ר **יצחק זילברשטיין שליט"א** (מוריה שנה לב קובץ שעש עמוד קע), שאם הקטן אינו מכזיב מותר אף מדרבנן. ונחלק עליו **הגר"ש אלישיב זצ"ל** (שם), ותירץ שאינו אחר, שיש להניח שהקטן יאכל כדרכו ולא ישובר בידים, והרי מביאר במשנ"ב שאם שובר את האותיות דרך אכילה מותר, והאיסור הוא רק בשובר בידים, ולכן מותר לתת לקטן ואין בזה איסור ספיה, כי יש להניח שישבור האותיות דרך אכילה, ולא ישברם בידים.

תרי דרבנן: במשנ"ב (ס"ק יז) ביאר כוונת הרמ"א שאסור לשבור בידים כיתוב שעל גבי העוגה, שאפילו שאינו על מנת לכתוב מכל מקום אסור מדרבנן, ואפילו שאינו מכזיב מכל מקום פסק רישא אסור אף דרבנן. ומביא **הדגול מרובה** (על המג"א ס"ק ו) חולק על הרמ"א וסובר שמותר לשבור בידים מאכל עם כיתוב, וכל שכן לאכול, לא מביעא **לתרומת הדשן** (סימן סד) שמותר פסקי רישא דרבנן, אלא אפילו **למגן אברהם** (סימן שיד ס"ק ה) שאסור פסקי רישא דרבנן, הרי באופן שאינו מתכוון ומקלקל וכלאחר יד גם המגן אברהם כותב שמותר. והמרדכי שאסור הוא רק כאשר מתכוין לאכול את הכיתוב משום גטולה להתחכם על ידי אכילת הכיתוב. והמחמיר יחמיר לעצמו ולא לאחרים. ולמעשה מכריע המשנ"ב שאסור לשבור בידים, אבל באופן ששובר את האותיות בפיו דרך אכילה, יש לסמוך להלכה כדעת הדגול מרובה.

אך כתב **החזון איש** (או"ח סימן סא ס"א) שהרי דעת **הטור** שפסקי רישא דלא איכפת ליה מותר בתרי דרבנן, וכששובר מאכל בידים, יש להסתפק האם הוא תרי דרבנן, אינו מתקיים וגם מוחק שלא על מנת לכתוב במקומו, שכן אינו ברור אם עוגה נחשב דבר שאין מתקיים. וטעם ההיתר של המשנ"ב בדרך אכילה מטעם 'תרי דרבנן', כי אינו על מנת לכתוב וגם נעשה כלאחר יד, מיהו עיקר ההיתר של תרי דרבנן אינו מוכרע, ואין לו מקור בגמ'.
וכתבו **בשו"ת אור לציון** (חלק ב פרק מ תשובה א), ו**בשו"ת יביע אומר** (חלק ד או"ח סימן לח), לדיק שכך שיטת **השו"ע** שלא כתב כדברי **הרמ"א**, כי סובר שמותר לחתוך את העוגה אפילו שהאותיות אינן חלק מהעוגה כיון שזה תרי דרבנן ומותר. ומסיק בשו"ת אור לציון, שלבני אשכנז אסור לחתוך עוגה עם כיתוב, ומותר רק בציוץ בגוף העוגה, ולבני ספרד מותר גם כאשר האותיות אינן מגוף העוגה. ומסיק בשו"ת יביע אומר, שאם נעשה מגוף העוגה מותר לשברה אפילו ביד, ואם הכתב בצבע מאכל חיצוני אפשר להקל והמחמיר לשברה רק בפה תבוא אליו ברכה.

מילה שלמה: ולגבי יחיתוך בין האותיות של מילה שלמה, שאין איסור מוחק באכילת מאכל עם כיתוב.

בנייר עטיפה עם כיתוב או במאכל עם כיתוב, כתב בספר **שמירת שבת כהלכתה** (פרק ט הערה נא, פרק יא הערה כט) בשם **הגר"ש אויערבאך זצ"ל**, שמעיקר הדין אין איסור מוחק כיון שמדובר בין האותיות, אך למעשה הוא מסיים שטוב להימנע מכך.

2. אותיות בגוף המאכל

מותר: חידוש נוסף כתב **בשו"ת מהר"ש לבית הלוי** (סימן נז), הובא **במגן אברהם** (ס"ק ו) ועוד אחרונים, וכן נקט **המשנ"ב** (ס"ק טו), שהאיסור למחוק אותיות באכילת מאכל שכתובות עליו אותיות, הוא רק כאשר האותיות כתובות עם דיו או צבע, אך כאשר האותיות עשויות בדפוס או בידים מתוך המאכל עצמו, מותר לשבור את האותיות בידים כי אין עליו שם כתיבה, וממילא לא שייך בו מחיקה.

אינו מובן: שואל **החזון איש** (סימן סא ס"ק א) על דברי מהר"ש הלוי, שאינו מובן החילוק בין כיתוב בדיו שאסור לכיתוב מתוך העוגה עצמה שמותר, שהרי גם כאשר עושה את האותיות מהעוגה עצמה ודאי הוא נקרא כותב, ואפילו אם הכיתוב אינו מתקיים, שאין חיוב דאורייתא אבל עדיין אסור מדרבנן, ומסיים שלכן המגן אברהם הניח בציוץ. ויש מדייקים **שהשו"ע הרב** (סימן תנח סעיף ח) לא הסכים לסברא זו, מכך שלא הזכיר להלכה את החילוק הזה.

טעם ההיתר: סברת ההיתר באותיות הוא שחלק מהמאכל, כתב **החיי אדם** (הלכות שבת ומועדים כלל לח סעיף ד) שנחשב 'דבר שאינו מתקיים' על גבי דבר שאינו מתקיים, ולמרות שכל כתיבה אסור למחוק גם דבר שמתקיים על דבר שאינו מתקיים, מכל מקום במאכל משום כבוד שבת לא גזרו. ו**בערוך השולחן** (סעיף ג) כתב טעם החילוק, כי כשהצוירים או האותיות הם מהעיסה עצמה או מהתבלין, ודאי לא שייך על זה שם כתיבה, כי גם הכיתוב הוא מאכל ולכן מותר לגמרי שבירת האותיות.

ולדעת הגר"ר **ניסים קרליץ זצ"ל** (חוט שני שבת חלק א עמוד קסא) אין ההבדל אם האותיות הם מהמים של העוגה או ממין אחר, אלא החילוק הוא שאם הכתב מתוך העוגה עצמה מותר לשברה, ואם הכתב הוא מדבר אחר על גבי העוגה אסור לשברה, והוסף שלפי החילוק הזה, אסור לשבור אותיות במצק שנאפו ביחד עם העוגה, כי הם דבר אחר מהעוגה, אפילו שהם מאותו סוג של העוגה. עוד כתב שההיתר בכתב שהוא חלק מהעוגה, הוא בין בכתב שוקע ובין כבולט.

כתב **הרמ"א** בהלכות פסח (סימן תעה סעיף ז) נהגו לעשות שלש מצות של ליל הסדר מעשרון. זכר ללחמי תודה, ועושים בהם סימן לידע איזה ראשונה או שנייה או שלישית. וכתב עליו **המשנ"ב** (סימן תעה ס"ק מז) וכן מביאר **בנחלת צבי** (או"ח סימן תעה ס"ק ז) לעשות בשביל ההיכר הזה דוקא צורות ולא אותיות, כי יש איסור מוחק לשבור אותיות. והקשה על כך **הג"ה שמואל הלוי ואנדר זצ"ל** (שו"ת בשבט הלוי חלק ט סימן עז) מדוע יש איסור בכך, והרי הוא עושה את האותיות מהמצות בעצמם.

עוגה בצורת אותיות: **החזון איש** מוכיח מהמג' (פסחים דף לו.) לגבי מצות מצירות, שצורה על הלחם לא חייל עליה שם צורה, אלא זהו 'למנות הפת'. וביאר תלמידו **הג"ר יהודה שפירא זצ"ל** (כרמי יהודה תשובה שיד שטו) כפי ששמע ממנו, שמאחר והוא לא כותב על שום דבר, אינו נחשב כתיבה, ולכן מותר לשבור או לאכול פת בצורת אותיות. אמנם לדעת **הג"ר ניסים קרליץ זצ"ל** (חוט שני עמוד קסב) החזו"א היקל רק בצירות, מטעם שזוהי הפת והוא נחשב צורה בפני עצמה, אבל אין סברא להיתר כתיבת אותיות בצורת הפת, ומשום כך אסר לאכול או לשבור בשבת עוגיות בצורות אותיות.

3. אוכל שיש בו כיתוב

שאלה: בגיליון הקודם הוצגה השאלה, האם מותר לאכול

אדר תש"פ
בס"ד

לקראת חג המצות!

הילכתא
לדעת לחיות כהלכה

שיעור הדרכה מיוחד!

בשורה משמחת לשוחרי התורה וההלכה

לבקשת הציבור

יתקיים א"ה שיעור מיוחד

בנושא 'שחיטת והכשרת העופות'

בליווי המחשבות ומצגת מרתקת

מפי המומחה בתחום זה

הרה"ג רבי משה רטמן שליט"א

מרבני השחיטה של ב"ד י"ץ 'שארית ישראל'

ביום רביעי פרשת תרומה א אדר תש"פ
בבית המסגרת 'פניקס קרליץ'
רחוב סרדי קרליץ 1 שכונת בית ישראל ירושלים

תחילת השיעור בשעה 2:00
סיום השיעור בשעה 3:00

בסיום השיעור יחולק לציבור המשתתפים
דפי הדרכה מיוחדים

בברכת התורה - מפעל הילכתא

בשבת מאכל שיש עליו כיתוב, או לא? שכיום מצוי הרבה סוגי מאכלים שכתוב עליהם אותיות או ציורים, שוקולד קליק, שוקולד פרה, עוגיות פתי בר, וכן יש עוגות עם דף אכיל שמופיע עליו אותיות וציורים, שוקולדים שמדפיסים עליהם כיתוב או תמונה (מצו"ב תמונות), בעזרת דף העשוי מסוכר, שכותבים או מציירים עליו (ביד או במדפסת) על ידי דיו מיוחד שראוי למאכל (מצוי גם בכשרות מהודרת), הצבע מאכל נספג בסוכר, ויוצקים עליו שוקולד ואופים אותם יחד, כאשר באפיה הם נהפכים למקשה אחת, ובאופן דומה מייצרים גם סוכריות וקצפיות (נשיקות). וכן צלחות וכוסות

אכילים עם כיתוב. והשאלה, האם באכילתם בשבת יש לחוש למוחק, והאם יש חילוק בין שובר ביד לשובר בפה תוך כדי אכילה?

תשובה: לגבי השוקולד או העוגיות פתי בר וכדומה, מותר לשברם אפילו בידיים כסברת הר"ש הלוי, שהרי זה ממש חלק מן המאכל, ורק לדעת החזו"א יש לאסור. אולם לגבי השוקולד עם ההדפס לדעת **אחד מגדולי הוראה שליט"א והגרי"מ רובין שליט"א** אסור לשבור בידיים את השוקולד עם ההדפס, כיון שההדפס נפרד מהשוקולד, ואינו דומה להיתר של המהר"ש הלוי, ששם הכתב הוא מהאוכל בעצמו, ונחשב שזו צורת המאכל ואינו מוחק כתב מעל גבי המאכל, אך כאן השקף עם הכתב או הציור, נחשב דבר חיצוני שנדבק על המאכל ולא חלק מהצורה שלו, ולכן אסור אפילו שהשקף ראוי לאכילה.

ולמרות שהשקף ראוי לאכילה בפני עצמו וזו צורתו, עדיין יש לומר שההיתר של הר"ש הלוי הוא רק כשכותבים על העוגיה מהבצק עצמו, אבל בשקף כותבים עם דיו שהוא מין אחר לגמרי מהשקף, ולכן נחשב דבר אחר. וביותר שהר"ש הלוי כותב להדיא שאין להתיר בכותב עם דיו, והרי כאן זהו דיו רק שהוא אכיל. ולכן אסור לשברם בידיים, ומותר רק לאוכלם אף שנמחק האותיות באכילתו.

ולדעת **אחד מחכמי הוראה שליט"א**, מותר לאכול עוגה עם דף אכיל וכדומה, מכיון שהם מיוצרים יחד, וכמו ההיתר של הר"ש הלוי, וגם מותר לשבור אותם בידיים בשבת, שכן הוא מגוף המאכל, שהרי יכול לאכול גם את הדף עצמו, וכולו מאכל אחד. ואף אם נניח שהדף נחשב לדבר נפרד מהעוגה, הרי הדף עצמו גם אפשר לאכול, ונמצא שהוא בכלל ההיתר של כתב בגוף המאכל שמותר לשברו אפילו בידיים.

לבלוע מאכל עם כיתוב: לדעת הגר"י **ניסים קרליץ זצ"ל** (חוט שני) גם לפי דעת החזו"א, מותר לבלוע את המאכל שיש עליו אותיות, ואין איסור מוחק, כי בשעה שהוא בולע את המאכל הכתב עדיין קיים, וכאשר האותיות ימחקו, המאכל כבר נחשב כאבד מן העולם ואינו נחשב 'שם מוחק'. ולכן מותר גם לבלוע בשבת תרופות שכותבים עליהם אותיות, באופן שאין איסור משום רפואה בשבת, ואין לחוש למחיקת האותיות.

סיכום הגיליון:

דינים העולים

- א. **שבירה בידיים:** מאכל שיש עליו כיתוב, לדעת המרדכי שהוא ברמ"א אסור מדרבנן לשוברו בידיים, ובתינוק אין לחוש, כי יתכן שישברנו בדרך אכילה. ולדעת הרוקח ויש מדייקים שכן דעת השו"ע, אפילו מדרבנן מותר לשוברו בידיים. ולגבי חיתוך בין האותיות, מותר מעיקר הדין, וטוב להימנע מכך.
- ב. **דרך אכילה:** לדעת המשנ"ב מותר לשבור בדרך אכילה, משום תרי דרבנן, והחזו"א מפקפק בהיתר של תרי דרבנן.
- ג. **מגוף המאכל:** אותיות שהם מגוף המאכל, דעת המהר"ש הלוי שמותר לשוברם בידיים, משום שאין בו תורת כתב, וטעמים נוספים. החזו"א מפקפק בהיתר כאשר עושה כתיבה ממש, אולם מסכים להתיר בצורה שהיא תמונת הפת. ולדעת החוט שני ההיתר לשבור בידיים הוא רק כתב שהוא בגוף העוגה, אבל אותיות ממאכל נפרד שהודבקו על גבי העוגה אסור לשוברם בידיים.
- ד. **דיו אכיל:** ממתקים שיש עליהם כיתובים וצורות, או עוגה עם דיו אכיל וכדומה, יש אומרים שאסור לשברם בידיים, ומותר לאכלם אף שנמחק הכיתוב בפיו. ויש מתירים גם לשוברם בידיים.
- ה. אותיות שמוטבעות בתוך המאכל; לדעת המשנ"ב מותר לשוברם בידיים, ולדעת החזו"א אסור. מאכל בצורת אותיות; לדעת המשנ"ב מותר, לדעת החזו"א - לפי הבנת הגר"י שפירא מותר, ולפי הבנת הגר"י קרליץ אסור.
- ו. תרופה שיש עליה כיתוב מותר לבלועה אף שנמחק בפיו, וגם החזו"א מודה בזה להתיר כאשר בולע את המאכל ביחד עם הכיתוב.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על: 100 ש"ח מזומן

שאלה: האם מותר לשתות משקאות

חריפים בלי הכשר, או לא?

לאחרונה התחילו לשווק משקאות חריפים בכשרויות מהודרות, אולם עדיין קיימים בעולם אלפי סוגי משקאות חריפים, ורובם בלי הכשר.

והשאלה, מהם חששות האיטור, איזה בעיות עלולות לצוץ במהלך הייצור האלכוהולי, ומה ההבדל בין הסוגים השונים? מקורות: **שו"ת מנחת יצחק** (חלק ב' סימן כח), **מאורות הכשרות** (גיליון מספר 5 דר' תשע"ט), **ספר יין וויסקי** (באנגלית).

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות בעילום שם, בלי להכנס להגרלה.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולחן 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בכפק מספר 6507823-1532
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 254 על סך 100 ש"ח

הבחור החשוב כמר דוד יוד י"ו

ישיבת עץ חיים ירושלים

מדור זה הוקדש השבוע לע"נ האשה הצדקנית מינדל ע"ה בת רבי ברוך זצ"ל גלב"ע י"ב שבט ת.נ.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

השו"ת השבועי מ'בית הוראה הילכתא'

שאלה: הצעת שידוך בשלב מתקדם, שירדה מהפרק מחמת סירוב צד אחד, והצד השני כאוב מאוד, האם מותר בכדי להפיג את הצער, לספר למדובר על החסרון שיש לצד השני, או להזכיר חיסרון שכבר נודע להם בעבר, שהרי המטרה היא 'לתועלת' להקל על הצער?

תשובה: הורה הגרי"ש אלישיב זצ"ל שאסור לחדש גנאי על הצעת השידוך שכבר ירדה מהפרק, ואינו בכלל ההיתר של 'לתועלת', שכן ההיתר לספר 'לתועלת' הוא רק כאשר הסיפור עצמו הוא התועלת. כגון לספר חסרון של המדובר בהצעת שידוך שעדיין על הפרק, או להזהיר את חבירו מפני פלוני החפץ ברעתו וכדומה. אבל לאחר שהשידוך ירד מהפרק, אינו בכלל 'לתועלת' מה שמיפג את צערו. ומפורש בחפץ חיים (כלל א' ס"ו) שאסור לספר לשון רע, אף שמחמת סירובו 'פטרותו מעבודתו, ואין כאן היתר 'לתועלת' למרות שאינו מתכוון לגנות את חבירו, כי אם שלא 'פטרותו מעבודתו'.

אמנם מותר להזכיר למדובר חסרון שראה בעצמו, בלי לחזק את הגנאי, שהרי אינו מחדש לו כלום, ואינו מגנהו יותר, ואינו מתכוון לגנותו. (על פי חפץ חיים כלל ה' באר מים חיים ס"ק ח').
לתגובות: ניתן לפנות ל'בית הוראה הילכתא' 02-5350535 שולחן 1-1.

עדכוני הלכה

מור הגר"ח קנייבסקי שליט"א: אין היתר לכהנים לחזור

הוראה: בגיליון עומק הפשט מספר 253 התברר, שאם אין ברירה מותר לכהן לעבור לפני המתפלל בכדי לישא כפים, קבלנו פניות רבות האם מותר לכהנים לחזור למקומם, כעין שמצינו 'היתרו סופס משום תחילתם', ששלחנו את השאלה למור הגר"ח קנייבסקי שליט"א, והשיב שאין היתר לכהן לעבור לפני המתפלל כדי לחזור למקומו!

נושא הגיליון הבא:

'כשרות משקאות חריפים'

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"נ, לרפ"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאות הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס' ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים וימי עיון
בית הוראה טלפוני
בידור הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823